

Telegraful Român

Organ național - bisericesc. — Intemeiat în anul 1853

Onor. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român Sibiu
Str. Șaguna 8 Andreiu Șaguna

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 1000. Autorități și străinătate Lei 1500. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRĂȚIEI foii Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 2.716/1948 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal și Crișana *Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos*

Pe temeiul articolelor 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, prin aceasta convocăm și declarăm convocată Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei noastre, în sesiunea Ordinară, pe ziua de Duminecă, 9 Mai a. c., Dumineca Tomii, ora 9 dimineața, în Biserica Catedrală din Sibiu, când se va oficia sfânta Liturghie și chemarea Duhului Sfânt, după care va avea loc deschiderea Adunării și ținerea ședințelor în localul designat spre acest scop.

La Dumineca Tomii, din acest an, împlinindu-se o sută de ani dela hirotonirea întru Episcop a marelui Mitropolit Andrei Șaguna, Adunarea eparhială va comemora acest eveniment, în ședința sa de deschidere, care se va desfășura ca ședință solemnă comemorativă.

Dat în Sibiu la 6 Aprilie 1948.

(ss) Nicolae,
arhiepiscop și mitropolit

Prezidiul Noua Constituție Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române

În ședința de după masă din 14 Aprilie a. c. Marea Adunare Națională a ales, prin aclamații entuziaste, pe membrii Prezidiului suprem și pe membrii noului Guvern. Prezidiul este format din:

D. prof. Dr. C. I. Parhon, *președinte*;
D. prof. Peire Constantinescu-Iași, *vicepreședinte*;

D. Mihail Sadoveanu, *vicepreședinte*;
D. Ion Niculi, *vicepreședinte*;
Marin Florea Ionescu, *secretar*.

Membrii: d-nii Anton Alexandrescu, Banyai Ladislau, Bica Ion, Liuba Chișinev-schi, Constanța Crăciun-Vințe, Mihail Moraru, Alexandru Moghioroși, Ilona Nyilon, Eremie Părdău, Constantin Părvulescu, Emil Popa, Gheorghe Pruteanu, Zaharia Tănase și Romulus Zăróni.

Membrii noului Guvern

Președintele Consiliului de Miniștri: Dr. Petru Groza;

Primul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri: Gheorghe Gheorghiu-Dej, care va îndeplini funcțiunea de președinte al Consiliului Superior Economic, președinte al Comisiei de redresare economică și stabilizare monetară și va coordona activitatea ministerelor economice și financiare;

Al doilea vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, profesor Traian Săvulescu, care va coordona activitatea ministerelor de Agricultură și Silvicultură;

Al treilea vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, care va coordona activitatea Ministerelor Culturale și Sociale

Ministere:

Afaceri Externe: Ana Pauker.
Finanțe: Vasile Luca.

Afaceri Interne: Teohari Georgescu.
Apărarea Națională: Emil Bodnăraș.
Justiție: Avram Bunaciu.

Marea Adunare Națională a votat cu unanimitate noua Constituție, prin care se pun temelii solide vieții politice și sociale românești.

Noua Constituție este pătrunsă de un duh larg democratic, în perfectă armonie cu duhul evanghelic de iubire și ridicare a celui umil și în suferință.

Noua Constituție dă puterea conducerii în mâna poporului, garantează proprietatea în limitele dreptății sociale și face din muncă criteriul de valorificare al omului și de îndreptărire a acestuia la folosirea bunurilor materiale și spirituale ale țării

Noua Constituție garantează libertățile cetățenești, libertatea conștiinței și libertatea cultelor religioase. Biserica Ortodoxă Română este amintită ca autocefală și unitară în organizarea ei

Clerul ortodox român așteaptă cu încredere roadele binefăcătoare ale noiei Constituții.

T. R.

Invățământul Public: Gheorghe Vastichi.

Comunicații: Nicolae Profiri.

Lucrări Publice: Teodor Iordăchescu.

Sănătate: dr. Florica Bagdasar.

Muncă și Prevederi Sociale: Lotar Rădăceanu.

Culte: Stanciu Stoian.

Arte și Informații: Octav Livezeanu.

Agricultură: Vasile Vaida.

Silvicultură: Ion Vințe.

Mine și Petrol: Miron Constantinescu.

Industria: Chivu Stoica.

Comerț: Bucur Șchiopu.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Ortodoxie și progres

Ce este ortodoxia? Pe cât pare de ușor răspunsul la această întrebare, pe atât este el de greu de dat. Ca toate realitățile adânci, simple în aparență și totuși foarte complexe în realitate, ortodoxia nu poate fi decât foarte cu greu definită sau nu poate fi definită nicidecum mulțumitor. Un mare fizician din vremea noastră, întrebând ce este fizica, a răspuns simplu: «Fizica este aceea ce fac eu». Tot asemenea,

† PATRIARHUL NICODIM

În ziua de 27 Febr. 1948, Patriarhul Nicodim s'a săvârșit din viața pământească. Cu o vigoare excepțională, care l-a încununat cu vârsta biblică de 83 ani, s'a prezentat în fața obștescolui sfârșit. Prohodirea ilustrului defunct s'a făcut în ziua de Martie 1948, fiind așezat în cripta Catedralei Patriarhale, lângă Patriarhul Miron.

Născut în anul 1865, din părinți țărani, în com. Pipirig (jud. Neamț), a urmat seminarul la Iași, desăvârșindu-și apoi studiile la vestita Academie duhovnicească din Kiev. Intrând la anul 1896 în cinul monahal, urcă în grabă următoarele trepte în ierarhia bisericească: Arhimandrit de scaun la Mitropolia Moldovei (1898—1902), vicar al Episcopiei Dunării de jos la Galați (1902—1909), arhiereu vicar al Mitropoliei Moldovei (1909—1911), episcop la Huși (1912—1919), stareț la Neamțul (1919—1935), mitropolit al Moldovei (1935—1939) și în fine din 1939 Patriarh al Țării.

Făptură înaltă și impunătoare, fire bună, blândă și iubitoare, spirit de elită înzestrat cu o excepțională putere de muncă, a îmbinat într-o fericită sinteză duhul apostolatului cu acela al pasiunii cărturărești.

Urleașă, bogată și pilduitoare activitate pe care a desfășurat-o întru adâncirea și consolidarea spiritului ortodox al Neamului, l-a remarcat în toate domeniile și cu deosebire în domeniul gospodăresc, social și cultural. Stăpânit de o nobilă pasiune cărturărească, cele peste 140 de scrieri originale și traducerile îl așează printre cele mai alese figuri de vlădici cărturari dela noi. Sunt demne de menționat: Biblioteca „Ogorul Domnului” (38 vol.); Istoria creștinismului după Farrar (10 vol.); „Istoria Biblică”, monumentală operă a prof. Lopuchin; „Biblia comentată” a aceluiași teolog rus din care n'a apucat să traducă decât 3 vol., și mai ales noua tălmăcire a Bibliei în duhul tradiției ortodoxe.

Un rol deosebit a avut în acțiunea de reluare a raporturilor de prietenie și colaborare cu Biserica Ortodoxă din U. R. S. S., vizitând în Nov. 1946, pe P. F. Patriarh Alexei al Moscovei.

Pentru tot ce a dăruit Bisericii și poporului său, îi aducem pios omagiu de recunoștință și rugăm pe bunul Dumnezeu să-l așeze în sânurile lui Avraam.

TELEGRAFUL ROMÂN

dacă am întreba pe un bun creștin ortodox ce este ortodoxia, poate că cel mai potrivit răspuns ar fi: »Ortodoxia este ceea ce cred eu«.

Intr'adevăr, ortodoxia este, pentru noi, credința noastră, trăirea noastră religioasă, credința în care au trăit și au adormit moșii și strămoșii noștri; credință pe care ei au primit-o simplu, pe încetul — ca ploaia mărunță care pătrunde adânc — încă din leagănul prunciei poporului românesc.

Nu vom încerca deci să prindem în chingile definițiilor învățătura revelată de Mântuitorul Iisus Hristos, consemnată în sf. Evanghelie și sistematizată de sfinți Părinți ai Bisericii în simbolul credinței. Nu vom încerca nici să definim specificul ortodoxiei în ansamblul religiilor lumii și al confesiunilor creștine, ci vom încerca numai să plecăm urechea la sufletul poporului românesc, să simțim bătăile inimii sale, să înțelegem ce a însemnat și ce înseamnă pentru el ortodoxia. Vom încerca adică să cunoaștem ortodoxia după izbânzile ei în trăirea sufletească a poporului românesc. Pe această cale se va afirma adevărul ortodoxiei, puterea ei innoitoare și veșnicia ei.

Ce a însemnat și ce înseamnă ortodoxia pentru poporul românesc? La această întrebare gândul ne fuge de obicei la cea mai gingașă comparație: comparația cu o mamă, care își îngrijește copilul cu tot devotamentul de care numai o mamă este în stare. Comparația aceasta, banalizată poate dela Eminescu încoace, își capătă însă toată puterea când străbatem, împreună cu istoricii noștri, sbuciumatul trecut al poporului românesc, așezat »la răscrucea tuturor răutăților« cum spunea bătrânul cronicar. Inchegarea, persistența și înflorirea acestui popor, împotriva năvălirilor barbare și a neîntreruptelor războaie cotropitoare duse pe pământul românesc, este pentru istorie o enigmă, o minune. O minune a credinței acestui popor, o minune a ortodoxiei, am putea spune noi.

Căci ortodoxia a pus în sufletul poporului românesc credința și nădejdea într'un viitor mai bun. Ortodoxia a ținut trează conștiința acestui popor în puterea binelui asupra răului, în puterea lui Dumnezeu asupra diavolului, în puterea lui Hristos asupra păcatului. Credința ortodoxă a cultivat, prin învățăturile ei, acel optimism sănătos al sufletului poporului românesc, aceea convingere tare a Românului, că binele triumfă totdeauna asupra răului, că după calvarul crucii vine totdeauna bucuria învierii, pentru că destinele lumii sunt în mâinile lui Dumnezeu și Dumnezeu nu vrea pieirea creaturii sale, ci ca să se mântue și să fie vie.

O astfel de concepție despre lume și viață, întemeiată pe credința ortodoxă, este tot ce poate fi mai străin de fatalismul cugetării antice și al unor popoare orientale, care constituie o piedică imensă în dezvoltarea popoarelor, și este la fel de străină și de pesimismul, de tristețea acelei credințe

religioase budiste într-o himerică și absurdă nirvană, în care se stinge orice licărire de viață. Mântuitorul a spus că el a venit »pentru ca lumea să aibă viața« (Ioan 10, 10), pentru ca viața să triumfe asupra morții.

Pe acest fond sufletească de optimism creștin s'a țesut trecutul sbuciumat al poporului românesc și așa se explică minunea persistenței lui pe aceste meleaguri bătute de vânturile tari ale istoriei.

O altă trăsătură a sufletului românesc pe care o punem în legătură cu ortodoxia și pe care i-o recunoaște lumea întreagă, este aceea a îngăduinței, a toleranței poporului românesc, față de reprezentanții altor popoare și ai altor religii.

Intr'adevăr, ortodoxia românească nu știe ce sunt persecuțiile religioase. În vreme ce în occident se duceau războaie lungi și pustiitoare pentru motive de ordin religios, în vreme ce acolo se torturau și se ardeau pe rug oamenii pentru credințele lor religioase, țara noastră primea cu brațe deschise pe adepții reformatorului religios ceh Ioan Huss. Iar când regele Ungariei și cel al Poloniei au cerut lui Alexandru cel Bun să alunge din Moldova pe adepții lui Huss refugiați acolo, acesta a răspuns că nu e obiceiul țării noastre ca să se poarte astfel. La fel s'a întâmplat și cu Lipoventii refugiați pe vremuri din Rusia. Și la fel s'a întâmplat totdeauna la noi în astfel de împrejurări, încât un scriitor francez a spus, nu de mult, că »țărâna română e cel mai tolerant din Europa«, iar rectorul universității din Londra, Sir Ernst Baker, a spus că a găsit în țara noastră o toleranță »olandeză«. Luând drept termen de comparație poporul olandez, pe care îl cunoștea ca cel mai tolerant.

Ce înseamnă această toleranță religioasă a poporului românesc? Înseamnă indiferență religioasă, înseamnă »ateism«, cum a avut naivitatea să afirme cineva? Nicidecum. Credința poporului românesc este o realitate adâncă și vie, chiar dacă nu ia forma fanatismului, a persecuțiilor și războaielor religioase. Credința poporului românesc a format și formează cheagul sufletesc al acestui popor. Așa numita »lege românească« a păstrat unitatea noastră națională, Românii de pretutindeni simțindu-se frați întru credința lor religioasă. În credința ortodoxă și-a modelat poporul românesc toată înțelepciunea sa, întreaga sa concepție despre lume și viață, întreaga sa filosofie. În duhul ortodoxiei s'au format proverbele, zicalele și toate obiceiurile frumoase românești. Limba românească s'a format prin cartea religioasă. Artă poporului românesc este o artă plină de religiozitate. Am putea spune că toată bogăția sufletească a poporului românesc este îmbibată saturată de ortodoxie.

Lipsa de fanatism religios, lipsa de bigotism, lipsa de exaltări religioase nu înseamnă la poporul românesc indiferență sau necredință, ci maturitate

sufletească, înțelepciune câștigată în decursul veacurilor; înseamnă în primul rând ortodoxie, adică o credință simplă, lipsită de exaltări religioase bolnăvicioase, dar adâncă și în-ărcată de rodul iubirii aproapelui. Credința aceasta a făcut pe Român să sufere în țara sa, în casa sa, la masa sa, pe străinul de orice neam și de orice religie, fără ca el însuși să-și schimbe religia și nația sa. Aceasta înseamnă o înțelegere creștină a vieții.

O a treia și singura trăsătură sufletească a poporului românesc, la care ne mai oprim, este aceea a moderațiunii, a cumpănelii, a înțelepciunii în tot ce spune și face Românul. Calitatea aceasta a sufletului românesc a mai fost redată și prin cuvântul armonie. În tot ce gândește, în tot ce spune și face Românul, în toată purtarea și înfățișarea lui nu este nimic exagerat, nimic excentric, nimic care să-l expună ridicolului, ironiei semenilor săi.

Auzim într'adevăr vorbindu-se de-a se despre cuminența poporului, despre »înțelepciunea« poporului, seninătatea gândului lui, obiectivitatea judecăților, moderația izbucnirilor lui. Toate aceste manifestări ale poporului românesc sunt în consonanță cu ortodoxia, care de asemenea nu iubește exagerările, nici de ordin speculativ, nici pe țărâna practic, ferindu-se de extravagantele unor feluri de pietate. Ortodoxia e simplă, moderată, cuvințioasă. Ea ține la tradiție, dar nu barează calea progresului, ci este ea însăși un important factor de progres.

Calitățile acestea ale ortodoxiei noi credem că au trecut și în sufletul românesc, ortodoxia punând moderație, cuvință, armonie în gândurile, în munca, în petrecerile, în gusturile și toate celelalte manifestări ale poporului românesc, popor care s'a simțit totdeauna trăind în prezența lui Dumnezeu.

Dar, după cum toleranța religioasă a poporului românesc nu înseamnă indiferență sau ateism, tot asemenea moderația sa în tot ce gândește și face nu înseamnă pasivitate sau slăbiciune. Poporul care a făcut, pe cele două laturi ale Carpaților, atâtea războaie sângeroase pentru întronarea dreptății, nu este un popor de slăbăni. Iar ortodoxia românească nu este și n'a fost niciodată un instrument de moderare cu orice preț a manifestărilor poporului, ci atunci când a fost în joc credința în Dumnezeu și dreptatea socială, ortodoxia a devenit luptătoare în primele linii, preoțimea a condus armatele de luptători sau revoluționari și chiriarii s'au făcut îndrumătorii poporului și mijlocitorii pentru dobândirea drepturilor sfinte. Așa a fost aici, în Ardeal, în 1437, în 1514, când preotul Laurențiu a fost tras în țepă, în 1784, sub Horia, Cloșca și Crișan, în 1848, când peste 200 de preoți români și-au pierdut viața. Așa a fost și dincolo de Carpați, în revoluțiile din 1821, 1848 și 1907.

Pentru cauza lui Dumnezeu și a

Modificări aduse legii din 1928 pentru regimul general al Cultelor

Monitorul Oficial cu Nr. 51, din 2 Martie a. c., a publicat Legea Nr. 62, cu următorul cuprins:

Noi, Prezidiul Provisoriu al Republicii Populare Române, în temeiul art. 6 din legea Nr. 363 din 30 Decembrie 1947, semnăm legea votată și adoptată de Adunarea Deputaților, în cuprinsul următor:

Lege pentru modificarea unor dispozițiuni din Legea Nr. 51 din 1928, pentru regimul general al Cultelor

Art. I. Articolele 12, 18, 27, 34 și 51 din legea pentru regimul general al Cultelor din 28 Aprilie 1928, se modifică după cum urmează:

1. Intre alin. 3 și 4 din art. 12, se introduce următorul alineat:

„Bunurile mobile și imobile constituind patrimoniul cultelor, a diferitelor lor părți constitutive, fundațiuni, asociațiuni sau instituțiuni de orice fel, vor fi inventariate de organele lor legale. Organele centrale ale cultelor vor comunica toate datele cu privire la aceste inventare Ministerului Cultelor, pentru exercitarea dreptului de verificare și control“.

2. Art. 18, se modifică după cum urmează:

„Toate cultele sunt datoare a face servicii religioase atât la solemnitățile naționale, prevăzute prin legi sau Jurnale ale Consiliului de Miniștri, cât și la cele ocazionale, comunicate prin Ministerul Cultelor“.

dreptății, poporul românesc a ieșit din moderația firii sale și a făcut minuni de vitejie, dar pentru restul vieții sale s'a manifestat totdeauna cu toată cumpăneala, cu toată moderația, vădind o armonică desfășurare a vieții sale.

Aceasta este ortodoxia, cercetată nu în tratatele de teologie, ci în câteva note ale trăirii poporului românesc. Optimismul, toleranța și moderațiunea sunt note sufletești ale poporului românesc câștigate cu vremea sub ploaia binefăcătoare a ortodoxiei.

Pe acest fond sufletească modelat de ortodoxie, pe optimismul, toleranța și armonia sufletului românesc se poate clădi temeinic. Se poate ridica nivelul de viață materială și intelectuală al poporului, se pot stabili raporturi pașnice între naționalitățile conlocuitoare și se pot face eforturi pentru împăciuirea și înfrățirea tuturor popoarelor lumii. Toate căile progresului sunt deschise poporului românesc și ortodoxia, ca totdeauna, sprijine năzuințele de mai bine ale poporului.

Dar nu trebuie să uităm o clipă izvoarele creștine din care și-a alimentat poporul român trăirile sale cele mai simple ca și cele mai înalte. Nu trebuie să uităm că ortodoxia este o realitate vie și roditoare în sufletul românesc.

EMILIAN VASILESCU

3. Art. 27, se modifică după cum urmează:

„Șefii cultelor, precum și mitropoliții, arhiepiscopii, episcopii, superintendenții, administratorii-apostolici, vicarii-administratori, etc., aleși sau numiți în conformitate cu statutele lor de organizare, nu vor fi recunoscuți și introduși în funcțiune, decât după aprobarea Prezidiului Republicii Populare Române, dată pe baza recomandării Ministerului Cultelor, după depunerea jurământului de credință.“

Formula de jurământ este următoarea:

— Înaintea lui Dumnezeu,

— Jur de a fi credincios poporului și de a apăra Republica Populară Română, împotriva dușmanilor din afară și dinăuntru.

— Jur că voi respecta și voi face să se respecte de către subalternii mei, legile Republicii Populare Române.

— Jur că nu voi întreprinde nicio acțiune de natură a aduce atingere ordinii publice sau integrității Republicii Populare Române.

— Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Membrii clerului tuturor cultelor, la intrarea în funcțiune, vor depune înaintea autorității lor competente, jurământul de credință, după formula următoare:

— Înaintea lui Dumnezeu,

— Jur de a fi credincios poporului și de a apăra Republica Populară Română împotriva dușmanilor din afară și dinăuntru.

— Jur a respecta legile Republicii Populare Române și de a păstra secretul în serviciu.

— Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Cealaltă funcționari publici ai Cultelor, la intrarea în funcțiune, vor depune jurământul de credință, prevăzut de art. 8 din legea Nr. 363 din 1947“.

4. La art. 34, se introduce următorul alineat final:

„Ministerul Cultelor va verifica și controla de asemenea și gestiunea veniturilor provenite din patrimoniul proprii ale Cultelor sau din orice altă sursă de venituri“.

5. Art. 51 se modifică după cum urmează:

„Toate cultele sunt datoare a-și pune în concordanță statutele lor de organizare cu prevederile legii pentru regimul general al Cultelor și cu dispozițiunile legii de față, în termen de trei luni dela publicarea prezentei legi, înaintându-le imediat Ministerului Cultelor spre aprobare.“

„Aprobarea are drept scop a constata că în statute nu sunt dispozițiuni contrare legii.“

„Modificările ulterioare în statutele de organizare ale diferitelor culte se vor face tot cu aprobarea Ministerului Cultelor“.

Art. II. În termen de 30 zile dela publicarea prezentei legi, șefii cultelor și conducătorii ierarhici ai cultelor, prevăzuți la art. 27 din legea pentru regimul general al Cultelor, vor reinnoi jurământul de credință în forma preserisă de lege, în fața Ministerului Cultelor ca delegat al Prezidiului Provisoriu al Republicii Populare Române.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 20 Februarie, anul 1948, și s'a aprobat cu majoritate de de una sută șasezeci voturi, contra două.

Vicepreședinte, Miron Belea
Secretar, Tiberiu Bordea

(L. S. A. D.).

Semnăm această lege și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial.

Dată în București la 1 Martie 1948.

C. I. PARHON

C. C. STERE

Ministrul Cultelor, Stanclu Stoian

FOIȘOARA

Un țaran Inspector școlar la 1856, Dumitru Herția din Săliște 1799—1882

(Urmare din Nr. 1—2)

La 17 Octombrie, 1856 publicând fostul consilier școlar al guvernului transilvan din Sibiu, vestitul Dr. Pavel Vasici, în foaia lui Andrei Șaguna, în *Telegraful Român* (pagina 316—317), câteva observațiuni despre inspectorii școlari locali, se simțea îndemnat să laude vrednicia inspectorului școlar Dumitru Herția. „Slujba de inspector școlari — spunea învățăturul Vasici — o împlinesc și juzuți comunelor și parohii ca directori locali și protopopii ca inspectorii cercuali. Dacă însă unul sau altul nu-și va face datoria, precum cu durere trebuie să mărturisim că aceasta, cu puține excepții, este o greșeală cam de obște, atunci totuși va fi al treilea care va purta grijă

de școală sau va îmboldi pe cei lași, ca să nu uite de ea, și va priveghea asupra învățătorilor ca să nu-și piardă vremea înzadar puind școlarii la lucruri proprii, la tragerea clopotelor ș.a. Nouă, precăt ne este cunoscut, astfel de inspectorii se aflau numai în Brașov, la Biserica Sf. Nicolae... și la Săliște lângă Sibiu, unde inspectorul, deși nu este așezat cu decret, totuși împins de dragostea ce are pentru țărime și pătruns de direcția care i-a încredințat-o obștea, deși nu a avut nici o instrucție preserisă, el totuși a stăruit atât pentru școlile de acolo, de astăzi cutezăm a zice că, în privința cercetării școlii și a rânduelii bune, nicio comună din patria noastră nu întrecede Săliștea. Aci pruncii și pruncele cu sutele vin la școală, iarna și vara și se adapă de învățătură mântuitoare. Cine a fost vreodată la vre-un examen în Săliște, acela ne va da tot dreptul dacă lăudăm pre un bărbat, care și-a agonisit merite în purtarea de grijă a școlii și dela care putem încă mult aștepta, și acest bărbat este Dumitru Herția...“.

După aceste meritate laude, tipărite chiar în gaza oficială vlădicească dela Sibiu, credinciosul țaran-inspector școlar și-a continuat încă peste un sfert de veac activitatea, închinată binelui obștesc până la anul 1882, când la adânci bătrânețe (83 de ani) și-a dat sufletul în grija dreptului judecător să-l răsplătească după măsura faptelor săvârșite în cursul rodniciei sale vieți.

În *Matricula Morților*, păstrată în arhiva protopopiatului din Săliște, este înregistrat cazul morții merituosului bătrân Dumitru Herția la 1 Aprilie 1882, fără să fi uitat preotul Oprea Borcea a indica și calitatea decedatului ca „țitor al Școlii și al Bisericii cei Mari“... Grija Școlii și a Bisericii nu l-a părăsit deci pe Moș Mitiu Herția până în ultima clipă a vieții sale. El s'a putut cobori spre liniștea odihnei de veci împăcat cu gândul de a-și fi făcut datoria deplin față de satul natal, pe care l-a cârmuit în calitate de jude, față de Biserica

și școala acestui sat, în interesul cărora s'a străduit atâta vreme cu răvnă și cu jertfelnicie pilduitoare.

Dacă ar fi avut și alte sate românești parte de țărani așa de luminați și darnici cum era sălișteanul Dumitru Herția — străbunicul avocatului sibian Dumitru I. Herția — de mult ar fi dispărut din sânul poporului nostru urita buruiiană a neștiutorilor de carte.

Mai merită însemnat aci că nepoata lui Dumitru Herția, Maria, fiica Marinei Bucur Popa, după ce se măritase cu Dumitru Chirca, a devenit mama fostului prim-notar al Săliștei Ioan Chirca, un economist practic, care a contribuit la propășirea satului natal pe țărâna economiei de vite, întemeind și o școală alpină în Muntele Crinți, deasupra Săliștei. El studiase la Academia de drept din Sibiu, unde era coleg cu fostul prietor al Săliștei, cu Petru Drăghiciu. Iar mai târziu și-a completat studiile la Academia de Agricultură din M.-Ovár în Vestul Ungariei.

O experiență pastorală

În vremurile de frământări adânci, în mijlocul furtunilor cari amenință echilibrul interior al sufletului omeiesc, preotul este părghia de rezistență și deschizătorul de luminișuri strălucitoare.

Cea mai puternică unealtă pentru a desrobi un suflet din mrejele pierzării, pentru a reface o viață care este aproape de piere, este sfânta Taină a Mărturisirii. Nicăiri și prin niciun alt mijloc pe care l-ar pune la îndemână știința atât de avansată a veacului nostru, ba nici din cele pe care le are preotul în patrimoniu său duhovnicesc, nu pot da sufletului sdrențuit în arena vieții păcătoase, ceea ce-i dă Taina Mărturisirii.

Dar trebuie menționat faptul că aceasta este numai atunci în stare să transforme și să convertească, când preotul simte că în timpul săvârșirii ei, sufletul penitentului este frământat în așa chip, ca el să fie aluat nou, din care să dospească o viață nouă. Deaceia, cea mai grea dintre îndatoririle unui preot conștiințios este tocmai administrarea sf. Taine a Mărturisirii. Cele mai fermecătoare clipe din viața unui preot în sufletul căruia arde dragostea lui Hristos pentru păstoriții săi, sunt acelea pe cari le petrece în scaunul Mărturisirii.

Cu toate că Taina Mărturisirii are o importanță atât de masivă în viața duhovnicească a oamenilor, totuși ea a devenit pentru cei mai mulți un obicei, al cărui rost și importanță nici nu se cunoaște.

Văzând această realitate dureroasă în mai multe părți prin care am colindat, mai ales în timpul cât am fost catehet, și experimentând chiar în parohia mea, în primul an de păstorie, această dezastroasă situație care duce la o stare habituală de păcat și de completă neatenție a multora față de gravitatea păcatului, a început să mă frământă gândul — în postul Patimilor — cum să rup cu această tradiție întunecoasă care s'a înstăpănit în viața credincioșilor noștri.

Am hotărât să dărim o practică deficitară și dizolvantă pentru starea sufletească a credincioșilor mei și mi am făcut un plan de lucru, care poate fi amplificat din an în an. Natural că inspirația fiind proprie, de data aceasta am făcut o experiență care are nevoie de rețușări.

Înainte cu două săptămâni de ziua Învierii, am dat la tiparniță o chemare către parohienii mei, tipărită pe foi de mărimea unei cărți poștale, în care i anunțam că la biserică noastră se deschid două săptămâni de pocăință. Toți cei ce doresc să se mărturisească sunt datori să asculte sfintele slujbe, cari se fac în fiecare seară la orele 5 d. a., precum și să postească cu toată fa-

milia. Am anunțat și faptul că cu această ocazie se va vorbi în fiecare seară despre Taina Mărturisirii din toate punctele de vedere, iar fiecare problemă va fi tratată de câte un preot din parohiile vecine, pe care i-am chemat să mi stea în ajutor la această lucrare. Credincioșii se vor împărți în două grupe, care după cum vrea să se mărturisească: în prima sau a doua săptămână din cele fixate, ca să fie timp suficient pentru a se face o mărturisire completă. Aceste chemări le-am trimis prin copiii dela școala primară pe toate străzile și în toate familiile.

Am formulat apoi cinci subiecte, pe care le-am dat fraților care au acceptat să mă ajute, pregătindu-le și eu pe toate, ca în cazul când unul ar lipsi, să nu suferă cu nimic programul fixat. Dealtfel, în a doua săptămână de pocăință, fiind săptămâna mare și neputând să mai vină nimeni dintre preoți, am tratat eu toate problemele fixate. Temele puse au fost următoarele: 1. Temeiurile psihologice ale Tainei Mărturisirii; 2. Temeiurile scripturistice ale Tainei Mărturisirii; 3. Ce ne spune sf. Tradiție și sf. Părinți despre Mărturisire?; 4. Prezentarea penitentului în Taina Mărturisirii, felul în care se mărturisează păcatele și despre canon; 5. Viața creștinului după mărturisire și împărtășire. În prezenta împărtășirii — a șasea din săptămână — am citit în genunchi cu toți credincioșii tot canonul împărtășaniei din Ciaslov.

Am studiat cu deamănuntul întrebările din Molitvelnic, cele din studiul Pr. Ilarion Felea «Pocăința» și din alte broșuri despre mărturisire, pe cari le-am avut la îndemână, pentru ca să mi formeze o tehnică a actului mărturisirii. M'am retras câteva zile la mănăstire, ca să mă pregătesc eu însumi sufletește pentru această mare lucrare.

Mărturisirea însăși am făcut-o cu mare răgaz — lucrul de importanță capitală. Această calificare am desprins o din afirmațiile diferiților credincioși, cari spuneau că nu s'au mai mărturisit așa de când sunt. M'am învățat să se mărturisească singuri, întrebările fiind numai un ajutor dat de preot și un mijloc de a se remarca gravitatea unor păcate, cărora nu li se dă nici o importanță. Tot actul mărturisirii era mult despresurat de greutatea pe care le-am întâmpinat înainte. Și aceasta din cauza acelor săptămâni de pocăință, cari prin rugăciune au creat atmosfera sufletească necesară mărturisirii, iar prin subiectele tratate au luminat mințile și au deshis inimile, ca să cunoască cu adevărat ce taină mare este această mână întinsă a harului dumnezeesc pentru salvarea omului din prăpastia Gheenei.

În fiecare seară după rugăciune și predică, începea mărturisirea, care dura atâta timp, câți credincioși erau pregătiți. Uneori și până la orele 2 și 3 din noapte.

Cadrul era solemn și impunător. În fața icoanei Mântuitorului dela ico-nostas, era așezată o masă pe care era o cruce cu postament, iar răzimată de cruce, cu fața către penitent, o icoană foarte impresionantă a Mântuitorului. În biserică ardea numai candela dela icoana mare a Mântuitorului și o lumânare într'un sfeșnic de lângă masă. De o parte și de alta a mesei câte un scaun: pentru preot și pentru penitent. Pe masă aveam Molitvelnicul și un carnet, în care însemnam numele de botez al penitentului și puneam diferite date referitoare la starea sufletească a penitenților.

În acest post s'au mărturisit cei mai mulți din tot timpul păstoriei mele, iar din cei mărturisiți 45% au fost dintre cei care nu s'au mai mărturisit niciodată în viața lor, sau din școala primară, afirmând că nu s'ar fi mărturisit nici acum, dacă n'ar fi ascultat predicile ținute, fiindcă nu și-ar fi dat seama niciodată de importanța și valoarea mare a acestei Taine. Au venit la mărturisire mulți credincioși din alte parohii și din mari depărtări.

În Joia mare, ultimii credincioși s'au împărtășit, așa că celelalte zile până la Paști mi-au rămas libere ca să mă pregătesc în tihnă pentru marele praznic. Pentru a realiza foloase duhovnicești și mai mari și pentru a rămâne săptămâna Patimilor liberă pentru ultimele mărturisiri și pentru denii, e bine să se facă cele două săptămâni de mărturisire în a cincia și a șasea săptămână din post, iar la Crăciun înainte de săptămâna în care cade Crăciunul.

După ce am săvârșit această lucrare, am simțit cea mai mare bucurie din viața mea, dar n'am scris până acum despre această experiență, fiindcă am așteptat roadele, care sunt următoarele: 1. Atașamentul mare față de biserică al celor mai mulți din cei ce s'au mărturisit; 2. O mare parte din ei s'au mărturisit și în postul sf. Apostoli, în postul Maicii Domnului și ori de câte ori simt povara păcatului, dovedind astfel că și dau seama de folosul cel mare al Tainei; 3. S'au observat adevărate convertiri în viața mulțora; 4. Toți observă și respectă cu mai multă atenție practicile recomandate de Biserică.

Am scris după trecere de timp îndelungat și cu gând smerit aceste câteva momente dintr'o experiență pastorală, care a dat roade îmbelșugate, cu dorința de a inspira și altor frați temeiul de a cugeta la o lucrare mai adâncă în ogorul lui Hristos și pentru creșterea dreptmăritoarei credințe strămoșești.

(†) Preot Gheorghe Maleac

† I. P. S. Irineu Mihălcescu

Joi, 8 Aprilie, a avut loc la mănăstirea Agapia înmormântarea I. P. S. Irineu Mihălcescu, fost mitropolit al Moldovei. Slujba a fost oficiată de I. P. S. Justinian, Lt. Patriarh al României, înconjurat de un sobor de preoți. Au vorbit I. P. S. Justinian în numele sf. Sinod, d. prof. N. Chițescu în numele Facultății de Teologie din București și d. C. Prânsea, prefectul jud. Neamț, în numele guvernului. S'a scos în evidență figura de mare cărturar, de fruntaș al teologiei românești, ca și calitățile sufletești ale marelui Ierarh.

Irineu Mihălcescu a fost fiu de preot. Născut în 24 Aprilie 1874, com. Pătârlagele, jud. Buzău, după absolvirea Seminarului Central și a Facultății de Teologie din București, urmează cursuri de specializare în filosofie și teologie la Universitățile din Berlin și Leipzig, unde își ia și doctoratul în filosofie. În 1 Iunie 1904 este numit la catedra de Teologie fundamentală și Dogmatică a Facultății de Teologie din București, pe care a ilustrat-o cu un prestigiu neegalat vreme de 35 de ani, pentru ca Biserica să-l cheme către apusul vieții pe scaunul vlădicilor cărturari Mitropolit al Moldovei. Astfel 35 de generații preoțești au primit lumină din lumina minții lui, duh din duhul bunătății evanghelice ce-l caracteriza. Mii de preoți, majoritatea profesorilor dela Facultatea de Teologie din București și mulți ierarhi ai Bisericii sunt ucenicii lui. Activitatea lui însă nu s'a limitat la catedră: ea s'a revărsat abundentă în scrisul teologic, stabilindu-i o faimă de teolog de mare amploare nu numai în țară, ci și în străinătate. Dogmatist și apologet consumat, a atacat cu vigoare, aparat științific și claritate stilistică o mulțime de probleme fundamentale ale culturii creștine, deschizând orizonturi noi teologiei românești. Bibliografia lui numără 510 opere (cărți, studii, articole). Dintre acestea amintim: Teologia simbolică (și în l. franceză 1932), Die Bekenntnisse der griechisch-orientalischen Kirche (Leipzig 1904), Curs de Teologie fundamentală (1932), Teologia Dogmatică specială (1907), Dogma Soteriologică (1928), Istoria religiunilor lumii (1947), Manuale de religie pentru cursul secundar și seminarii, traduceri (s. ex.: Epopeia lui Ghilgameș, Legile lui Manu, Bagavad-Gita, Scrierile Părinților Apostolici) ș. a. Fire liniștită, blând, modest, a trecut prin viață făcând numai bine și a închinat toată capacitatea lui de muncă și tot talentul lui de scriitor Bisericii și poporului. Modest cum a trăit, așa s'a și stins la vârsta de 74 de ani. Numele lui va rămâne în galeria deschizătorilor de drumuri, ca o pildă vrednică de urmat.

Odihnească în pace!

N. M.

Serviciul religios în catedrala din Sibiu

5. Duminecă în 18 Aprilie 1948, servesc: prot. Mih. Neagu, Octavian Mureșan și preotul Ioan Langa; diaconii: Vasile Gârbu și Iosif Bolog. — Predică: prot. Mihail Neagu.

5. Vineri în 23 Aprilie 1948, la Sfântul Gheorghe, servesc: Prot. Mih. Neagu, Oct. Mureșan și duhovn. Nicodim Belea; diaconii: Iosif Bolog și Eugen Muntean. — Predică: duhovnicul Nicodim Belea.

Despre el s'au tipărit câteva linii în Revista Economică din Sibiu (1945, pagina 108) cu titlul: *În amintirea unui economist practic*. Ar merita să fie cercetată mai amănunțit activitatea lui, din partea vreunui urmaș al său în funcțiune sau din partea altui intelectual săliștean, care ar fi în stare să culeagă bogat material documentar din arhiva comunală, precum și din tradiția orală a consătenilor săi.

Tot despre Marina, sora lui Mițiu Herția, se știe că a fost soția lui Bucur Popa și mama lui Ioan Popa-Comaniciu de pe Brata, care a funcționat câțva timp ca *norman* (inspector al paznicilor de câmp). Soția lui, Stana, născută Bucur Roman, se călugărise luându-și numele Anastasia, dar n'a intrat în mănăstire, ci își îndeplinea obligațiile călugărești în familie, ridicându-se totdeauna la miezul nopții din așternut, spre a-și împlini canonul citind rugăciunile și făcând numărul de mătani, cerut de rândala cinului monahal.

Flioaică lor Marina, măritată cu Toma, fiul fostului episcop al Bisericii Mari Toma Lupăș, era strănepoata lui Dumitru Herția. Fiul Marinei, profesorul Ioan Lupăș apare deci ca descendent colateral, ca *restrănepot al fostului inspector școlar dela 1856*.

Fiul lui Dumitru Herția, Stan, însurat cu Stana, sora fostului primar Vasile Dărdălat de pe Brata, a avut doi feciori: Dumitru și Ioan. Amândoi au continuat economia de oi a înaintașilor lor, mănându-și turmele la pășune *vara în Munții Oltului și iarna în Dobrogea*. Dumitru a trecut dela *oierit* la neguțătoria ambulantă prin târgurile Olteniei, apoi la *întreprinderi comerciale mai mari*, deschizându-și în *Caracal* un însemnat *magazin de fierărie*. Iar Ioan a trecut la agricultura sistematică, luând succesiv în arândă *trei domenii ale Mitropoliei din Blaj (Cenade, Roșia, Vidrasău)*, apoi la *întreprinderi industriale*, întemeind o *fabrică de pielărie* în Săliște. La 1919 a fost ales deputat în *Marele Sfat Național* din Sibiu, ca reprezentant al țărănimii. A funcționat mai târziu, câțva timp, ca primar al Săliștei și *10—11 ani ca prim-episcop al Bisericii Mari*. A pășit pe urmele bunicului său, dovedind prin strădaniile vieții sale, cât adevăr cuprinde cuvântul care spune că „așchia nu sare departe de copac”.

Icoane de *predicție* țărănească și de valoare umană, deopotrivă cu cea înfățișată sumar în aceste pagini, se găsească destul de

numeroase printre evlavioșii creștini din satele noastre.

Este momentul să fie scoase din pulberea uitării, spre a putea fi valorificate în scopul unei instrucțiuni și educațiuni obștești corespunzătoare cu cerințele timpului de azi.

Preoții, profesorii și învățătorii de toate categoriile, împreună cu ceilalți intelectuali investiți cu rolul de îndrumători culturali ai satelor noastre, au datoria să culeagă cu deosebită sârguință *toate datele biografice* orale a poporului, despre *personalități țărănești*, cari s'au distins în cursul vieții lor prin însușiri și fapte asemenea celor arătate în prezenta *schită biografică* a țărânului jude, *țitor bisericesc și inspector școlar*, în stare să-și asigure prin munca vieții sale un nume, respectat nu numai de contemporani, ci și de generațiile următoare.

Învățământul istoric, așezat pe temelia sănătoasă a unei *istorii pline de viață locală*, poate produce roade cu mult mai trainice și mai sigure decât cele cari rezultă din teoriile anemice, din expunerile abstracte sau din explicațiuni încălcite. Avea dreptate cel ce a dat istoriei definiția unei *filosofii practice*, care instruează *prin exemple*.

Exemplele nu trebuiesc căutate însă numai prin păturile sociale suprapuse, prin seria comandanților supremi și a celebrităților literare, artistice sau culturale științifice. E timpul să fie scoase la iveală și din noianul mulțimilor anonime, dintre muncitorii ogoarelor, dintre păstori turmelor și dintre umili mânăuitori ai feluritelor unelte de meșteșugari. Aurul, ascuns în taina vieții lor mute, va străluci cu atât mai viu, cu cât mai ameoie a putut fi descoperit, spre a fi valorificat după cuviință.

Un postulat al zilelor noastre impune *învățământului istoric* de orice treaptă să n-1 se limiteze la tradiționala *istorie de suprafață*, ci să facă tot posibilul, spre a pătrunde cât mai mult în *istoria de adâncimi*. Cadrele istoriei aristocratice de până acum se cer lărgite și umplute cu bogăția cunoștințelor folositoare, ce pot fi culese din cercetarea obiectivă și din îmbrățișarea înțelegătoare a momentelor oferite de o istorie democratică, temeinic studiată „fără ură” și fără pornire de vrăjmășie, care întunecă seninătatea judecării, pricinuind adeseori regretabile întârzieri în năzuințele adevărului istoric spre biruință deplină.

Nr. 922/948.

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

DIURNELE ȘI CHELTUELILE DE DRUM PENTRU PERSONALUL BISERICESC

Consiliul nostru Arhiepiscopesc, întrunit în ședința Secțiunilor Unite, ținută la 7 Februarie 1948, a stabilit diurnele personalului bisericesc în deplasări oficiale în conformitate cu Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 1349/1947, publicat în Monitorul Oficial Nr. 254 din 3 Noembrie 1947, și anume:

200 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare I—VI; 240 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare VII—X; 280 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare XI—XII; 340 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare XIII—XIV; 400 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare XV—XVII; 500 Lei la zi pentru funcționarul din categoria de salarizare XVIII în sus.

Pe lângă diurnă funcționarii, pentru servicii de executat în afară de reședința unde sunt numiți, au dreptul la rambursarea cheltuelilor de transport, cari vor fi justificate cu bilete de tren, bilete de autobuz sau chitanță dela cărușă.

În cazul când delegatul este nevoit a dormi la hotel, are drept la rambursarea costului camerei pe lângă chitanța dela hotel.

Pentru deplasarea de 6 (șase) ore, funcționarul n'are drept la diurnă ci numai la cheltuelile de deplasare.

Pentru deplasările în județ sau dacă funcționarul poate dormi acasă, diurna se reduce cu 30% (treizeci %).

P. C. protopopi și C. preoți sunt încadrați în categoria de salarizare VII—X, iar cântăreții și epitropii în categoria I—VI. Prin urmare P. C. protopopi și C. preoți au drept la diurnă în interiorul județului de 160 (unusutășezeci) Lei la zi, iar cântăreții și epitropii de 130 (unusutătreizeci) Lei la zi.

Diurnele și cheltuelile de drum la vizitații canonice, la alegeri, la conferințe preoțești și la cercetări oficiale cad în sarcina parohiilor.

Diurnele și cheltuelile de drum la anchete, confirmări și instalări de preoți ale P. C. protopopi, ale membrilor scaunului protopopesc și judecătoriei protopopești cad în sarcina celui judecat a plăti cheltuelile, respective în sarcina candidatului confirmat și instalat în funcțiune.

Pentru încasarea diurnei și cheltuelilor de deplasare funcționarul este obligat a prezenta un memoriu justificativ despre activitatea depusă dela data și ora plecării până la sosire și un borderou al cheltuelilor cu acte justificative în regulă. Memoriul, borderoul și actele justificative vor fi atașate la ordinul de plată. Pentru participarea C. preoți la conferințe preoțești, borderoul cheltuelilor va fi contra semnat de P. C. protopopi cu adeverirea prezenței la ședințele conferinței. Fără îndeplinirea acestor forme se interzice epitropiilor parohiale de a plăti diurnele și cheltuelile de transport.

Dispozițiunile cuprinse în acest ordin circular sunt a se pune în aplicare îndată după apariția lui.

Sibiu, din ședința secțiunilor unite ale Consiliului Arhiepiscopesc ținută la 7 Februarie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

Comunicat

În Monitorul Oficial Nr. 81 din 6 Aprilie a. c. a fost publicată deciziunea Onor. Min. al Artelor din București Nr. 5416/948, prin care pentru orice manifestare culturală la orașe și sate, se cere aprobarea prealabilă a acestui Minister, cu 30 de zile înainte de ținerea ei.

În prevederile aceste decizii intră și conferințele cultu ale pentru popor.

Sibiu, din ședința secției bis, dela 13 April 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

**Sprijiți cu drag
TELEGRAFUL ROMÂN**

Nr. 2458/948.

Comunicat

On. Minister al Cultelor, cu adresa Nr. 9563/948, în urma sesizării Ministerului Finanțelor, Oficiul General de Investiții, Înregistrare și Furnituri Publice, cu Nr. 356036-1948, arată că Instituțiunile Publice nu respectă dispozițiile art. 92 și 105 din L. C. P., art. 31—61 din Regulamentul de funcționare al O. C. L. și Normele Generale pentru licitațiile publice, publicate în Mon. Of. Nr. 121/1931, de aceea dispune următoarele:

1. Nu vor fi admiși la orice licitație concurenții cari n'au depus garanția provizorie de 5%.

2. La semnarea contractelor adjudecatarul, în termenul prevăzut de lege, va depune garanția definitivă de 10% din valoarea rezultată din licitația lucrărilor, vânzărilor sau furniturilor. La primirea actelor de garanție se vor observa dispozițiunile deciziunii Ministeriale Nr. 125/947 publicată în Mon. Of. Nr. 282 din 5 XII 1947 și Legii bugetare Nr. 139/947 publicată în Mon. Of. Nr. 98 din 1 V 1947.

3. Se va întocmi caet de sarcini conform legii pentru orice furnituri, lucrări, concesiuni sau exploatațiuni pentru cari se țin licitații sau tratări pe bună învoială.

4. Caetul de sarcini va fi cel tip O. C. L. publicat în Mon. Of. Nr. 127/931 cu modificările publicate în Mon. Of. Nr. 81 din 5 IV 932 conform J. C. M. Nr. 350/932 și cu completările ce le va aduce în plus fiecare instituție.

Caietele de sarcini vor fi însoțite de devize, întocmite amănunțit cu natura lucrărilor și arătarea cantităților cu prețurile unitare.

La devize se vor atașa și analizele de prețuri cu prețurile de bază pentru fiecare articol din deviz, analize cari vor fi calculate cu prețurile oficiale atât la materiale cât și la manoperă, ținându-se seama de situația locală a fiecărei lucrări. Fiecare Instituție poate cere dela concurenți să depună aceste analize.

În consecință, dispunem tuturor organelor noastre parohiale să se conformeze întocmai dispozițiilor de mai sus, cunoscând că art. 224 din L. C. P. și art. 23 din Legea pentru apărarea patrimoniului public, îi face răspunzători pe administratorii averilor Publice.

Sibiu, din ședința secțiunii Economice ținută la 29 Martie 1948

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 1986/1948.

Comunicat

Prin prezenta dispunem tuturor oficiilor protopopești și parohiale să ridice depunerile parohiilor din toate băncile și să le depună la Casa Națională de Economii și Căcuri poștale ori la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, care eliberează pentru sumele depuse libele de depuneri și plătește dobânzile.

Sibiu, ședința secțiunii economice din 12 Martie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

INTERNE:

Alegerile pentru Marea Adunare Națională. Potrivit comunicatului dat de Comisiunea Electorală Centrală, în alegerile ce au avut loc Duminecă, 28 Martie a. c., din 7. 661.031 votanți, listele Frontului Democrației Populare au întrunit 6.159.936 voturi, adică 93,2% din totalul voturilor exprimate. În urma acestui rezultat, distribuirea mandatelor e următoarea: Frontul Democrației Populare 405 mandate, Partidul Național Liberal (P. Bejan) 7 mandate și Partidul Țărănesc Democrat 2 mandate.

Depunerea jurământului. Înălții ierarhi ai Bisericii ortodoxe române au depus la Președinția Consiliului de Miniștri, în fața d-lui Prim-ministru Dr. Petru Groza, jurământul pentru Republica Populară Română, după noul text al formulei de jurământ, prevăzut în legea de organizare a Cultelor, modificată de Adunarea Deputaților în ședința din 28 Martie 1948.

Adresându-se înălților ierarhi, dl. Dr. Petru Groza a spus printre altele: „Eu sunt conștient de importanța actului săvârșit astăzi., fiindcă sunt convins că el este o garanție în plus a colaborării dintre Stat și Biserică. Noi niciodată n'am refuzat ideea acestei colaborări.

Răspunzând dlui Dr. Petru Groza, I. P. S. Sa Justinian Marina, locțiitor de Patriarh, a asigurat pe On. Guvern de tot sprijinul și colaborarea Bisericii în slujba ridicării poporului, urându-i totodată spor la muncă.

Marea Adunare Națională. În ziua de 6 Aprilie a. c., orele 16.20 p. m., a avut loc deschiderea sărbătorească a Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române. Cu acest prilej, dl Prof. C. I. Parhon, Președintele Prezidiului provizoriu al Republicii Populare Române, a rostit cuvântul de deschidere a primei sesiuni a Marei Adunări Naționale, încheind cu cuvintele: „Avem de îndeplinit o muncă de însemnătate istorică pentru poporul român. Să fim la înălțimea misiunii cu care ne-a învrednicit poporul“. A vorbit apoi dl Prof. Em. Teodorescu, Președintele de vârstă al Marei Adunări Naționale, spunând între altele: „Noi vrem cu însuflețire pace și relațiuni frățești între popoarele doritoare de pace, căci numai astfel vom putea lucra cu spor pentru progres și pentru bunăstarea poporului“.

După ce s'au făcut pregătirile necesare Joi, 7 Aprilie, s'a depus pe biroul Marei Adunări Naționale Proiectul de Constituție a Republicii Populare Române. Depunerea a fost însoțită de o cuvântare a dlui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, care a subliniat: „Fiecare din articole este inspirat de realitățile noastre naționale, văzute prin prisma supremelor interese ale Patriei noastre“.

A început apoi discuția generală asupra Proiectului de Constituție, primul înscris la cuvânt fiind dl. Gh. Gheorghiu-Dej, care făcând un amplu raport asupra proiectului în discuție, a spus printre altele: „În ceea ce ne privește, noi nu suntem dispuși să renunțăm nici în teorie și nici în practică, la nici un dram al independenței naționale și al suveranității de Stat ale Republicii Populare Române“. Încheindu-se discuția generală, s'a trecut la discuția specială, care s'a terminat, votându-se cu unanimitate noua Constituție.

La 1 Aprilie a. c. a intrat în vigoare primul buget general al Republicii Populare Române pe exercițiul financiar 1948—1949, care însumează un total de Lei 108.682.000.000.

La 1 Aprilie a. c. a început încorporarea seriei a II-a a contingentului 1947.

În 17 și 18 Aprilie se va ține la Iași Congresul Național Studentesc.

Comitetul de direcție pentru sărbătorirea „Centenarului 1848“ a întocmit un program de organizare a comemorării Centenarului anului revoluționar 1848. Se vor publica studii și broșuri de popularizare, se vor organiza expoziții, conferințe, manifestații culturale și artistice în școli, căzărni, instituții, sate și fabrici, de căminele culturale, așezămintele culturale „N. Bălcescu“ și alte instituții de cultură, se va iniția ridicarea unui monument la București și statui personalităților conducătoare, la Blaj, Islaz, Buzău, etc., se va întocmi un film comemorativ, se vor organiza concursuri interșcolare, vor fi conferințe speciale în cadrul unor mari meetinguri populare în zilele 3—15 Mai la Blaj, 9 Iunie la Islaz, 11 Iunie la București. Luna Iunie e declarată ca lună comemorativă 1848.

Adunarea generală a secției Arad a Asociației preoților „Andrei Șaguna“ a debătut stabilirea cotei lunare pentru fondul de ajutor al preoților la înmormântări și nașteri. E o idee bună pentru sprijinirea familiilor preoțești.

Dumineca Ortodoxiei a fost prăznuită la Arad sub auspiciile Societății Naț. Ort. a Femeilor din România, filiala Arad, cu concursul Soc. Studenților Academiei Teologice. A conferențiat prof. Dr. P. Deheleanu „Despre Iisus Hristos“.

Institutul Biblic și de Misiune al Bis. ort. rom. dela București are o nouă conducere, formată din profesorii, conferențiarilor și asistenții Facultății de Teologie-București, sub direcția I. P. S. Firmilian, Arhiepiscopul Craiovei.

EXTERNE

I. P. S. Nicolae al Krutiței și Colomeei, la afirmațiile unei reviste franceze că Biserica rusă ar intenționa alipirea Bisericilor ortodoxe din Balcani și ținerea unui consiliu ecumenic ortodox, a răspuns prin agenția „Tass“, că Patriarhul Moscovei respectă rânduiala canonică după care „Biserica ortodoxă ecumenică reprezintă o uniune a bisericilor autotocefale, egale în drepturi“ și că nu e convocat un consiliu ecumenic, ci șefii Bisericilor ortodoxe sunt chemați la „o conferință frățească“, cu ocazia serbării anul acesta a 500 de ani dela proclamarea autocofalei Bis. ort. ruse.

Pentru pregătirea lucrărilor consfătuirii pan-ortodoxe ce se va ține în cursul acestei veri, între 20 Martie—9 Aprilie a. c. a fost plecată la Moscova o delegație a Bisericii ortodoxe, rom. compusă din: d. prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, P. S. Nicolae Popovici al Orăzii, prof. Dr. P. Vintilescu, decanul Facultății de Teologie-București.

Nr. 200/1948 prot.

1 (1—3)

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Iarăș** din protopopiatul Sf. Gheorghe, jud. Treiscaune, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în casa parohială, două camere cu bucătărie, bucătărie de vară, grajd, șură, toate în bună stare.
3. Sesiune parohială, 18 jug. arabil.
4. 3 stânjeni lemne de foc, transportate la casa parohială.
5. Stola obișnuită în protopopiat.

Obligațiuni:

Nou alesul preot va predica în Dumineci și sărbători și va catehiza la școala primară pe elevii ortodocși.

Candidații își vor înainta cererile împreună cu documentele prescrise, în termenul sus arătat, la oficiul protopopesc Sf. Gheorghe, și se vor prezenta, cu învoirea prealabilă a subsemnatului oficiu, în una din Dumineci sau sărbători, în parohie, spre a liturghisi, a predica și a face cunoștință cu poporul.

(Parohia este la 5 km. de gara Feldioara-Brașov).

Oficiul protopopesc, în înțelegere cu Consiliul parohial.

Sf. Gheorghe, 24 Februarie 1948.

Ioan Ludu
protopop

Nr. 2

1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Senereuș**, protopopiatul Târnava Mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salar dela stat, dacă paroh a devine bugetară.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială 4 jug. arător, pământ bun.
4. Lemne de foc după trebuință dela primăria comunei.
5. Venitele stolare obișnuite în parohie.
6. Dela 200 familii ortodoxe române din parohie câte 1/2 feldără grâu, 1/2 feldără porumb și una feldără cartofi pe an.

Cel ales va predica în Dumineci și sărbători și va catehiza la școala primară, pe lângă celelalte îndatoriri pastorale. Cererile de concurs însoțite de acte și binecuvântarea arhierescă de candidare, se vor trimite Oficiului protopopesc ortodox român din Dumbrăveni, jud. Târnava Mică.

Concurenții se vor prezenta în parohie, într-o zi de Duminecă sau sărbătoare, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc Târnava Mare în înțelegere cu Consiliul parohial din Senereuș.

Dumbrăveni, la 16 Martie 1948.

Ioan Dragolea

protopop